

### บทที่ 3

#### วิธีการดำเนินงานวิจัย

##### ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกปทุมมาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 94 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยเจาะจงอำเภอที่ปลูกปทุมมามากที่สุด คือ อำเภอพร้าว จำนวน 50 ราย อำเภอสันทราย จำนวน 28 ราย อำเภอแมริม จำนวน 16 ราย

##### ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตปทุมมาใน จังหวัดเชียงใหม่ ได้เลือกกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกปทุมมามากที่สุด 3 อำเภอ คือ อำเภอพร้าว อำเภอสันทรายและอำเภอแมริม

##### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลและวัดลักษณะต่างๆ ของเกษตรกรและผู้ส่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านการเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตปทุมมา ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประสบการณ์ในการทำการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร การเป็นสมาชิกกลุ่ม การกักขังเงิน และลักษณะของเงินกู้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายปทุมมาของเกษตรกร ได้แก่ พื้นที่ปลูก ช่วงเดือนที่ปลูก แหล่งที่มาของหัวพันธุ์ การเตรียมดิน ขนาดของแปลงปลูก ระยะการปลูก วิธีการปลูก การใช้สารเคมีชุบหัวพันธุ์ การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมีกำจัดและป้องกันโรคและการกำจัดวัชพืช การเก็บรักษาหัวพันธุ์ การตัดแต่ง การพรางแสง การตรวจดูโรคและแมลง การฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการจัดจำหน่ายปทุมมา การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการจัดจำหน่าย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตปทุมมา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเตรียมดิน ค่าหัวพันธุ์ ค่าวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ค่าแรงงานในการปลูก ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนคงที่ ตลอดจนผลตอบแทนและราคาของผลผลิตในการปลูกปทุมมาของเกษตรกรใน 3 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของเกษตรกรในการผลิตและการจำหน่ายปทุมมาของเกษตรกร

#### การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามโดยการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วโดยยึดถือความสอดคล้องตามหลักวิชาการและการตรวจเอกสารเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแล้วและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามคณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะให้ถูกต้อง จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อคิดเห็น และทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

#### การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิตามหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สถาบันวิจัยพืชสวนและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปทุมมา

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกปทุมมาที่ปลูกมากที่สุด 3 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติในการวิจัย โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมที่ใช้เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS PC+) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Means) ร้อยละ (Percentage) และค่า S.D.

#### สถานที่ทำการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิจัยกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปทุมมาที่ปลูกมากที่สุด 3 อำเภอ คือ อำเภอพร้าว อำเภอสันทราย และอำเภอแม่ริม ในจังหวัดเชียงใหม่

**ระยะเวลาที่ทำการวิจัย**

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2543 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2544

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Chiang Mai University